GEMEENTE BEUNINGEN

Raadsvoorstel

Onderwerp : Beleids- en beheerplan civieltechnische kunstwerken
Zaaknummer : 572460
Behandelend team : Beheer openbare ruimte
Status : Openbaar

Besluit om

1. Het beleids- en beheerplan civieltechnische kunstwerken 2025 – 2029 vast te stellen.
2. Kwalitatief gemiddeld onderhoudsniveau (scenario 2) uit te gaan voeren.
3. Voor het vervangen van civieltechnische kunstwerken voor de periode 2027 – 2029 een krediet ter hoogte van € 210.865 beschikbaar te stellen.
4. De actualisatie van de meerjarenonderhoudsplanning in 2027 voor te leggen aan het college.

Inleiding

Voor u ligt het beleids- en beheerplan civieltechnische kunstwerken 2025 - 2029. Dit plan geeft inzicht in het aantal civieltechnische kunstwerken in de gemeente Beuningen en de huidige kwaliteit ervan. In het beleids- en beheerplan is aangegeven welke maatregelen (dagelijks onderhoud, planmatig onderhoud en vervangingen) moeten worden genomen om het areaal duurzaam in stand te houden. Bij het beleids- en beheerplan hoort een meerjarenplanning voor de periode 2025-2029.
In het beleids- en beheerplan civieltechnische kunstwerken is een financiële vertaling van de maatregelen gegeven om invulling te geven aan de wettelijke taken. Verder geeft het beleids- en beheerplan civieltechnische kunstwerken een doorkijk in de financiële consequenties op lange termijn.

De gemeente Beuningen beheert 110 civieltechnische kunstwerken, onderverdeeld in bruggen, geluidswanden, keerwanden en tunnels en is vanuit haar zorgplicht verantwoordelijk voor het in standhouden van de voorzieningen. Uit de inspectie (2024) is naar voren gekomen dat 30 kunstwerken niet voldoen aan het onderhoudsniveau B. Er is sprake van achterstallig onderhoud.
Het niet voldoen aan onderhoudsniveau B verhoogt de kans op kapitaalvernietiging drastisch. Door de toezichthouder is dringend geadviseerd om consequent de noodzakelijke onderhoudsmaatregelen uit te voeren en hiervoor voldoende middelen op de begroting op te nemen.

We beheren risico gestuurd waarbij de hoogste risico's als eerst aangepakt worden. Aan de hand van actuele inspectiegegevens maken we jaarlijks een prioriteitenlijst. Op deze manier wordt naar alle kapitaalgoederen gekeken, waarbij het uitgangspunt blijft dat we in principe geen kapitaalgoederen gaan vervangen die nog in goede staat zijn, ook al is de afschrijvingstermijn verstreken.
Bij elke vervanging vindt een afweging plaats of het object moet worden vervangen of niet. Indien we overgaan tot vervanging wordt bij voorkeur gekozen voor een duurzame variant.
De wens tot integraal werken kan incidenteel betekenen dat we toch kapitaalgoederen vervangen voordat deze afgeschreven zijn.

De zorg voor de openbare ruimte, waarin de civieltechnische kunstwerken, is een proces dat door continue ontwikkelingen (maatschappelijk, klimatologisch en technisch) aan veranderingen onderhevig is. We zien het beleids- en beheerplan civieltechnische kunstwerken dan ook als een dynamisch document wat, zodra het voor de uitvoering van belang is, geactualiseerd wordt.

Beoogd effect
Het beleids- en beheerplan civieltechnische kunstwerken is de basis voor efficiënt en effectief onderhoud van de civieltechnische kunstwerken door middel van een planmatige aanpak van onderhoud en vervanging.

Argumenten

1.1 *Het beleids- en beheerplan civieltechnische kunstwerken geeft kwantitatief en kwalitatief inzicht.*
Hierdoor is duidelijk welke onderhoudsmaatregelen aan welk kunstwerk wanneer nodig zijn en is systematisch onderhoud en tijdige vervanging mogelijk. Deze onderhoudsmaatregelen zijn opgenomen in een meerjarenonderhoudsplanning.

1.2 *Het beleids- en beheerplan civieltechnische kunstwerken geeft financieel inzicht.*
Bij het beleids- en beheerplan behoort een meerjarenonderhoudsplanning. Deze planning is financieel vertaald waardoor de financiële opgave voor de komende vijf jaar inzichtelijk is en worden onverwachte hoge kosten door ongeplande reparaties voorkomen.

1.3 H*et beleids- en beheerplan civieltechnische kunstwerken is essentieel voor het waarborgen van de levensduur van deze infrastructuur.*
Goed beheer en onderhoud kunnen de levensduur van civieltechnische kunstwerken aanzienlijk verlengen, wat leidt tot een betere benutting van de investering.

2.1 *Gemiddeld kwaliteitsniveau (scenario 2) geeft invulling aan veilig en functioneel onderhoud.*
Dit scenario zorgt er voor dat de functionaliteit van de objecten geborgd is waardoor de veiligheid van de (weg)gebruikers is gegarandeerd. Het uitstellen van noodzakelijk onderhoud is gezien de omvang ongewenst omdat dit kan leiden tot omvangrijke herstelwerkzaamheden of zelfs vervangingen van civieltechnische kunstwerken.

2.2 *Uitvoeren van een gemiddeld kwaliteitsniveau (scenario 2) zorgt voor een beheersbare vervangingsopgave.*
Door het uitvoeren van klein en groot onderhoud aan de civieltechnische kunstwerken wordt de levensduur van het object verlengd en wordt de piek in de vervangingsopgave verlaagd.

3.1 *Voor het vervangen van civieltechnische kunstwerken in de periode 2027 – 2029 wordt krediet aangevraagd.*
In de periode 2027-2029 dienen nog vier civieltechnische kunstwerken te worden vervangen omdat deze hun einde levensduur hebben bereikt. In de begroting is hiervoor geen budget opgenomen.

4.1 *De actuele meerjarenonderhoudsplanning wordt in 2027 aan het college voorgelegd.*
Hierdoor krijgt het college inzicht in de besteding van de toegekende middelen en wordt duidelijk of de toegekende middelen voldoende zijn om alle geplande onderhoudsmaatregelen uit te voeren.

Kanttekeningen

2.1 *Niet alle risico's zijn nu financieel te vertalen.*
De gevolgen van klimaatverandering zoals zeer droge en/of zeer natte periodes hebben invloed op de civieltechnische kunstwerken. De omvang van deze gevolgen is vooraf niet in te schatten.

2.2 *Materiaal- en materieelkosten staan onder druk.*
De financiële onderhoudsbehoefte is gebaseerd op maatregelprijzen met peiljaar 2024. Het is verstandig om periodiek de hoogte van de budgetten af te wegen en indien nodig bij te stellen want wereldwijde factoren (economisch, politiek, ecologisch) kunnen voor forse prijsstijgingen zorgen.

Financiën

Gemeente Beuningen zit midden in een ombuigingentraject. De resultaten van dit traject kunnen gevolgen hebben voor dit beleids- en beheerplan.

De gemeente is verantwoordelijk voor het in standhouden van onze kapitaalgoederen. Door de toezichthouder is dringend geadviseerd om consequent voldoende financiële middelen voor het uitvoeren van de beheerplannen op te nemen. Door de extra eenmalige dotatie ter hoogte van € 1.255.000 aan de voorziening civieltechnische kunstwerken is hier invulling aan gegeven.

Regulier onderhoud

De gemiddelde jaarlijkse onderhoudskosten voor de periode 2025 – 2029 zijn geraamd op € 451.007 (zie onderstaand overzicht). We hebben de noodzakelijke onderhoudsmaatregelen gespreid over een aantal jaar voor zover dit verantwoord is. Dit bedrag is nodig om de objecten veilig en functioneel te maken en te houden.
In de begroting is een bedrag ter hoogte van € 200.000 beschikbaar voor onderhoud en € 25.000 dotatie aan de voorziening. De laatste jaren is voornamelijk ingezet op het uitvoeren van incidentele maatregelen bekostigd uit een kleine voorziening.

Onderhoudsbehoefte 2025 - 2029

Jaar	Benodigd voor onderhoud	begroting	Verschil (tekort)
2025	€ 356,381	€ 200.000	€ -156.381
2026	€ 500.124	€ 200.000	€ -300.124
2027	€ 565.594	€ 200.000	€ -365.594
2028	€ 563.390	€ 200.000	€ -363.390
2029	€ 269.548	€ 200.000	€- 69.548
Totaal	**2.255.037**	**1.000.000**	**€ -1.255.037**

Voorziening civieltechnische kunstwerken

Voor het onderhoud van civieltechnische kunstwerken is een voorziening ingesteld om de fluctuaties in het onderhoud op te vangen. De dotatie aan de voorziening wordt in 2025 eenmalig extra opgehoogd met € 1.255.000 uit het positieve resultaat jaarrekening 2024. Hiermee zijn de financiële middelen toereikend om het meerjarenplan 2025 – 2029 uit te voeren.

Verwachting verloop voorziening 2025 – 2029

	2025	2026	2027	2028	2029
Extra dotatie 2024	€ 1.255.000				
Beginstand	€ 167.361	€ 1.209.980	€ 1.015.856	€ 675.262	€ 336.872
Dotatie	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
Onttrekking/toevoeging	€-156.381	€ -300.124	€ -365.594	€ -363.390	€-69.548
Eindstand	**€ 1.209.980**	**€ 1.015.856**	**€ 675.262**	**€ 336.872**	**€ 292.324**

Vervanging

Voor vervanging van afgeschreven civieltechnische kunstwerken is voor de periode 2027 – 2029 totaal € 210.865 nodig. Voor het vervangen van vijf civieltechnische kunstwerken zijn reeds in de begroting 2025 middelen opgenomen. De kapitaallasten ter hoogte van € 10.500 per jaar worden bij de begrotingsbehandeling begroting 2026 meegenomen met ingang van 2028 e.v.
Van het totale areaal civieltechnische kunstwerken is de theoretische levensduur bepaald en daarmee ook het moment van vervanging. Met voldoende onderhoud kunnen we de levensduur van de objecten verlengen. Desondanks zal op enig moment het object moeten worden vervangen. Op basis van de leeftijdsopbouw van het areaal is zichtbaar wanneer een piek in de vervanging is te verwachten.

Tijdspad
Het beleids- en beheerplan civieltechnische kunstwerken heeft een looptijd van vijf jaar (2025 – 2029). Aansluitend aan het vaststellen van het beleids- en beheerplan en de bijbehorende financiële besluiten worden de volgende acties ondernomen:
- opstellen raamovereenkomst conserveren (schilderen) en aanbesteden (2025)
- opstellen raamovereenkomst regulier onderhoud kunstwerken en aanbesteden (2025)

Het beleids- en beheerplan civieltechnische kunstwerken wordt voor de periode 2030-2034 herijkt.

Duurzaamheid
In het beleids- en beheerplan civieltechnische kunstwerken is aandacht besteed aan het thema duurzaamheid. Duurzaamheid en circulariteit zijn vaste aandachtspunten bij het uitvoeren van beheer- en onderhoudsmaatregelen en bij het vervangen van (delen van) civieltechnische kunstwerken. Bij de te maken keuzes vindt een integrale afweging plaats tussen de diverse belangen zoals bijvoorbeeld het materiaalgebruik, gevolgen voor omgeving (gebruikers), financiële gevolgen en gevolgen voor de langere termijn.

Communicatie en participatie
Over de uitvoering van de werkzaamheden zal via de reguliere kanalen informatie worden verstrekt. Indien de uitvoering van onderhoud gevolgen heeft voor de bereikbaarheid van weggebruikers, bijvoorbeeld bij herstelwerkzaamheden aan het wegdek van de brug, zal hierover tijdig worden gecommuniceerd.

Evaluatie
Voor het verstrijken van de looptijd van het beleids- en beheerplan civieltechnische kunstwerken (2029) worden de behaalde resultaten besproken. Met behulp van inspecties wordt bepaald of de uitgevoerde maatregelen in voldoende mate hebben bijgedragen aan de instandhouding van de civieltechnische kunstwerken. De resultaten van deze evaluatie worden gebruikt voor het beleids- en beheerplan voor de daaropvolgende periode.

Bijlagen
- Bijlage 1: Beleids- en beheerplan civieltechnische kunstwerken 2025 -2029
- Bijlage 2: Managementrapportage inspectie 117 civieltechnische kunstwerken 2024
- Bijlage 3: Financieel overzicht onderhoud civieltechnische kunstwerken 2025 -2029

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

Dyanne Kocken
secretaris

Daphne Bergman
burgemeester